

Okresná prokuratúra Košice I

Mojmírova č. 5, 041 47 Košice 1

Mesto Košice
Mestské zastupiteľstvo
Trieda SNP č. 48/A

040 11 Košice

Vaša značka

Naše číslo
Pd 40/15/8802-4

Vybavuje/linka
JUDr. Marián Čorba/320

Košice
29.05.2015

Vec:

Všeobecne záväzné nariadenie mesta Košice č. 108 o určení miesta a času zápisu dieťaťa na plnenie povinnej školskej dochádzky v základných školách - protest prokurátora

Podľa § 22 ods. 1 písm. a) bodu 2. a § 25 ods. 1 zákona č. 153/2001 Z.z. o prokuratúre v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 153/2001 Z.z.“) a na základe poverenia Krajskej prokuratúry Košice zo dňa 15.01.2015 č.k. Kd 41/15/8800-3 podávam

protest prokurátora

proti ustanoveniu § 5 Všeobecne záväzného nariadenia mesta Košice č. 108 o určení miesta a času zápisu dieťaťa na plnenie povinnej školskej dochádzky v základných školách,

lebo

uvedeným ustanovením všeobecne záväzného nariadenia boli porušené nasledujúce zákonné ustanovenia:

- § 6 ods. 2 zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 369/1990 Zb.“),
- § 2 ods. 1 zákona č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 372/1990 Zb.“)
- § 37 ods. 1, ods. 2, ods. 3 zákona č. 596/2003 Z.z. o štátnej správe v školstve a školskej samospráve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 596/2003 Z.z.“).

S poukazom na uvedené navrhujem protestom prokurátora napadnuté ustanovenie § 5 Všeobecne záväzného nariadenia mesta Košice č. 108 o určení miesta a času zápisu dieťaťa na plnenie povinnej školskej dochádzky v základných školách ako nezákonné zrušiť.

Podľa ustanovenia § 25 ods. 2 zákona č. 153/2001 Z.z. orgán verejnej správy je povinný o proteste rozhodnúť do 30 dní od doručenia protestu.

Podľa § 25 ods. 3 zákona č. 153/2001 Z.z. ak orgán verejnej správy protestu prokurátora vyhovie, je povinný bez zbytočného odkladu, najneskôr do 90 dní od doručenia protestu prokurátora, nezákonný všeobecne záväzný právny predpis zrušiť, prípadne nahradiť všeobecne záväzným právnym predpisom, ktorý bude v súlade so zákonom a s ostatnými všeobecne záväznými právnymi predpismi.

Podľa § 25 ods. 4 zákona č. 153/2001 Z.z. ak orgán verejnej správy protestu prokurátora nevyhovie alebo mu vyhovie iba čiastočne, alebo v ustanovenej lehote vôbec o proteste nerozhodne, môže generálny prokurátor podať ústavnému súdu návrh na začatie konania o súlade právnych predpisov.

Podľa § 250zfa ods. 1 zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov ak obec alebo vyšší územný celok nezruší alebo nezmení na základe protestu prokurátora svoje všeobecne záväzné nariadenie, môže prokurátor vo veciach územnej samosprávy podať na súd návrh na vyslovenie nesúladu všeobecne záväzného nariadenia so zákonom. Vo veciach pri plnení úloh štátnej správy môže prokurátor podať na súd návrh na vyslovenie nesúladu všeobecne záväzného nariadenia aj s nariadením vlády a všeobecne záväznými právnymi predpismi ministerstiev a ostatných ústredných orgánov štátnej správy.

O vyhovení alebo nevyhovení protestu prokurátora podajte tunajšej prokuratúre správu.

O d ô v o d n e n i e

Okresná prokuratúra Košice I v rámci previerky vykonanej na základe Plánu úloh Krajskej prokuratúry Košice na rok 2015, v zmysle poverenia Krajskej prokuratúry Košice zo dňa 15.01.2015 č.k. Kd 41/15/8800-3, preskúmala Všeobecne záväzné nariadenie mesta Košice č. 108 o určení miesta a času zápisu dieťaťa na plnenie povinnej školskej dochádzky v základných školách.

Mestské zastupiteľstvo v Košiciach uznesením č. 673 na svojom XXI. rokovaní dňa 10.12.2008 podľa § 6 zákona č. 369/1990 Zb. a podľa § 20 ods. 3 písm. a) zákona č. 245/2008 Z.z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len "zákon č. 245/2008 Z.z.") schválilo Všeobecne záväzné nariadenie mesta Košice č. 108 o určení miesta a času zápisu dieťaťa na plnenie povinnej školskej dochádzky v základných školách (ďalej aj "všeobecne záväzné nariadenie mesta Košice č. 108").

Podľa § 24 ods. 1 zákona č. 401/1990 Zb. o meste Košice v znení neskorších predpisov ak tento zákon neustanovuje inak, vzťahujú sa na mesto ustanovenia zákona Slovenskej národnej rady č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení a zákona Slovenskej národnej rady č. 346/1990 Zb. o voľbách do orgánov samosprávy obcí.

Podľa § 6 ods. 2 zákona č. 369/1990 Zb. vo veciach, v ktorých obec plní úlohy štátnej správy, môže vydávať nariadenie len na základe splnomocnenia zákonom a v jeho medziach. Také nariadenie nesmie byť v rozpore s Ústavou Slovenskej republiky, ústavnými zákonmi, medzinárodnými zmluvami, ktoré boli ratifikované a vyhlásené spôsobom ustanoveným zákonom, so zákonmi, s nariadeniami vlády, so všeobecne záväznými predpismi ministerstiev a ostatných ústredných orgánov štátnej správy.

Podľa § 6 ods. 1 zákona č. 596/2003 Z.z. obec pri prenesenom výkone štátnej správy zriaďuje a zrušuje všeobecne záväzným nariadením základné školy podľa siete (§ 15).

Podľa § 20 ods. 1 zákona č. 245/2008 Z.z. povinná školská dochádzka sa plní v základných školách, v stredných školách a v školách pre žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami podľa tohto zákona, ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 20 ods. 2 zákona č. 245/2008 Z.z. zákonný zástupca dieťaťa je povinný prihlásiť dieťa na plnenie povinnej školskej dochádzky v základnej škole (ďalej len "zápis"). Zápis sa koná od 15. januára do 15. februára, ktorý predchádza začiatku školského roka, v ktorom má dieťa začať plniť povinnú školskú dochádzku.

Podľa § 20 ods. 3 písm. a) zákona č. 245/2008 Z.z. miesto a čas zápisu podľa odseku 2 určí obec všeobecne záväzným nariadením.

Z uvedených zákonných ustanovení vyplýva, že obec (mesto) pri zriaďovaní, zrušovaní základných škôl a pri určovaní miesta a času zápisu dieťaťa na plnenie povinnej školskej dochádzky v základných školách koná v rámci preneseného výkonu štátnej správy.

V ustanovení § 5 všeobecne záväzného nariadenia mesta Košice č. 108 (označeného ako "Sankcie") sa uvádza, že mesto Košice je oprávnené kontrolovať dodržiavanie uložených povinností zákonných zástupcov dieťaťa a je oprávnené uložiť pokutu až do výšky 10.000,- Sk (331,94 €) v prípade, že zákonný zástupca dieťaťa neprihlási dieťa na povinnú školskú dochádzku.

V súvislosti s citovaným znením ustanovenia § 5 všeobecne záväzného nariadenia mesta Košice č. 108 je nevyhnutným uviesť, že všeobecne záväzným nariadením obce (mesta) nie je možné upravovať skutkovú podstatu zavineného protiprávneho konania (priestupku), ako aj jeho prípadné sankcionovanie. Obec (mesto) nie je na takúto úpravu zákonom splnomocnené.

Podľa § 2 ods. 1 zákona č. 372/1990 Zb. priestupkom je zavinené konanie, ktoré porušuje alebo ohrozuje záujem spoločnosti a je za priestupok výslovne

označené v tomto alebo v inom zákone, ak nejde o iný správny delikt postihnuteľný podľa osobitných právnych predpisov, alebo o trestný čin.

Podľa § 37 ods. 1 zákona č. 596/2003 Z.z. priestupku sa dopustí zákonný zástupca dieťaťa, ktorý ohrozuje jeho výchovu a vzdelávanie alebo zanedbáva starostlivosť o povinnú školskú dochádzku dieťaťa, najmä ak dieťa neprihlási na povinnú školskú dochádzku alebo dieťa neospravedlnene vynechá viac ako 60 vyučovacích hodín v príslušnom školskom roku.

Podľa § 37 ods. 2 zákona č. 596/2003 Z.z. za priestupok podľa tohto zákona možno uložiť zákonnému zástupcovi dieťaťa pokutu do 331,50 eura.

Podľa § 37 ods. 3 zákona č. 596/2003 Z.z. priestupky podľa tohto zákona prejednáva obec.

V zmysle citovaného ustanovenia § 2 ods. 1 zákona č. 372/1990 Zb. priestupkom môže byť iba to čo je za priestupok v tomto alebo inom zákone výslovne označené. Takýmto iným zákonom v tomto prípade je zákon č. 596/2003 Z.z., v ktorom (konkrétne v ustanovení § 37 ods. 1 zákona č. 596/2003 Z.z.) je uvedená skutková podstata priestupku, ktorá okrem iného v sebe zahŕňa i konanie špecifikované a sankcionované v ustanovení § 5 všeobecne záväzného nariadenia mesta Košice č. 108, teda prípad, že zákonný zástupca dieťaťa neprihlási dieťa na povinnú školskú dochádzku. Podzákonnou normou – všeobecne záväzným nariadením obce (mesta) nie je možné duplicitne upravovať priestupky a ich sankcionovanie. Obci (mestu) takéto oprávnenie pri prenesenom výkone štátnej správy v tejto oblasti nevyplyva zo žiadneho zákona. Na prijatie takejto úpravy obec (mesto) nie je splnomocnené žiadnym zákonom (§ 6 ods. 2 zákona č. 369/1990 Zb.). Duplicitná úprava sankcionovania takéhoto spoločensky nežiadúceho konania by mohla mať za následok dvojité trestanie zákonného zástupcu za to isté konanie, resp. nekonanie, teda ak si nesplní zákonnú povinnosť vyplývajúcu mu z ustanovenia § 20 ods. 2 veta prvá zákona č. 245/2008 Z.z., čo je neprípustné.

Zároveň je potrebným poukázať i na tú skutočnosť, že v ustanovení § 5 všeobecne záväzného nariadenia mesta Košice č. 108 je uvedená možnosť uložiť pokutu do výšky 10.000,- Sk (331,94 €), čo je v rozpore s ustanovením § 37 ods. 2 zákona č. 596/2003 Z.z., v ktorom sa uvádza možnosť uložiť pokutu do 331,50 eura.

Horná hranica sumy pokuty (do 331,50 eura) bola v ustanovení § 37 ods. 2 zákona č. 596/2003 Z.z. upravená zákonom č. 462/2008 Z.z., ktorým sa menia niektoré zákony v pôsobnosti Ministerstva školstva Slovenskej republiky v súvislosti so zavedením meny euro v Slovenskej republike, ktorý nadobudol účinnosť 1. januára 2009, teda v totožný deň ako nadobudlo účinnosť preskúmané všeobecne záväzné nariadenie mesta Košice č. 108.

S prihliadnutím na všetky vyššie spomínané skutočnosti je možné vo všeobecnosti konštatovať, že obec (mesto) môže zákonnému zástupcovi dieťaťa, ktorý neprihlási dieťa na povinnú školskú dochádzku uložiť pokutu iba v zmysle § 37 zákona č. 596/2003 Z.z.

S poukazom na uvedené považujem podanie protestu prokurátora za dôvodné, keďže ustanovením § 5 Všeobecne záväzného nariadenia mesta Košice č. 108 boli porušené ustanovenia § 6 ods. 2 zákona č. 369/1990 Zb., § 2 ods. 1 zákona č. 372/1990 Zb. a § 37 ods. 1, ods. 2, ods. 3 zákona č. 596/2003 Z.z.

Vzhľadom k vyššie konštatovanému **navrhujem protestom napadnuté ustanovenie § 5 Všeobecne záväzného nariadenia mesta Košice č. 108 z dôvodu jeho nezákonnosti zrušiť.**

Na dôvažok považujem za náležité upriamiť pozornosť aj na ustanovenie § 4 všeobecne záväzného nariadenia mesta Košice č. 108.

Podľa § 4 všeobecne záväzného nariadenia mesta Košice č. 108 školské obvody základných škôl, ktorých zriaďovateľom je mesto Košice sú stanovené všeobecne záväzným nariadením mesta Košice č. 66 o školských obvodoch v meste Košice v znení uznesenia č. 528/2004, uznesenia č. 786/2005, uznesenia č. 1039/2006, uznesenia č. 1151/2006, uznesenia č. 222/2007.

V § 4 všeobecne záväzného nariadenia mesta Košice č. 108 je poukazované na neplatné všeobecne záväzné nariadenie mesta Košice č. 66 o školských obvodoch v meste Košice v znení uznesenia č. 528/2004, uznesenia č. 786/2005, uznesenia č. 1039/2006, uznesenia č. 1151/2006 a uznesenia č. 222/2007, ktoré bolo zrušené všeobecne záväzným nariadením mesta Košice č. 146 o školských obvodoch na území mesta Košice, ktoré nadobudlo účinnosť dňa 04.01.2014.

Vzhľadom k uvedenému je ustanovenie § 4 všeobecne záväzného nariadenia mesta Košice č. 108 obsolentné, zavádzajúce a narušujúce dôveru občana (právnú istotu občana) v odkaz na účinný a platný právny predpis (všeobecne záväzné nariadenie), ktorým sa má občan riadiť.

JUDr. Marián Čorba
prokurátor okresnej prokuratúry

Telefón
055/6816 111

Fax
055/6816 394

e-mail
marian.corba@genpro.gov.sk

IČO
0166464